USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudkyň JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobce: **L. P.**, zast. JUDr. Emilem Flegelem, advokátem se sídlem K Chaloupkám 3170/2, Praha 10, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihočeského kraje**, se sídlem U Zimního stadionu 1952/2, České Budějovice, o žalobě vedené u Krajského soudu v Českých Budějovicích pod sp. zn. 62 A 4/2020, o návrhu žalobce na určení lhůty k provedení procesního úkonu dle § 174a zákona č. 6/2002 Sb.,

takto:

I. Řízení **se zastavuje.**

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] V projednávané věci je řešena otázka, zda je možné proti nepřihlédnutí k žalobě krajským soudem pro nesplnění zákonem předpokládané formy uplatnit návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu.

[2] Návrhem ze dne 17. 3. 2023, doručeným Nejvyššímu správnímu soudu dne 23. 3. 2023, se žalobce (dále jen „navrhovatel“) domáhá určení lhůty k provedení procesního úkonu podle § 174a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudech a soudcích“), konkrétně vydání rozhodnutí ve věci samé v řízení vedeném Krajským soudem v Českých Budějovicích pod sp. zn. 62 A 4/2020.

[3] Navrhovatel návrh odůvodňuje tím, že dne 3. 4. 2020 podal ke krajskému soudu žalobu a do dne podání tohoto návrhu o ní nebylo rozhodnuto. Krajský soud mu dne 12. 5. 2020 zaslal přípis o tom, že pro vady podpisu žaloby a jejího následného nedoplnění podle § 37 odst. 2, věty druhé, zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), k ní nepřihlíží. Takový postup má nicméně za rozporný s ustálenou judikaturou správních soudů. K žalobě mělo být přihlédnuto, a proto má za to, že v jeho věci dochází k průtahům.

[4] Krajský soud ve svém vyjádření poukazuje na judikaturu pléna Nejvyššího soudu a Ústavního soudu ohledně sporného ustanovení a uvádí, že podání bylo vadné a zároveň nebylo na místě navrhovatele vyzývat k odstranění vad. Svůj postup tak má za správný.

[5] Nejvyšší správní soud nejdříve hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Dospěl přitom k tomu, že nikoliv.

[6] Podle § 174a odst. 1 zákona o soudech a soudcích [m]*á-li účastník nebo ten, kdo je stranou řízení, za to, že v tomto řízení dochází k průtahům, může podat návrh soudu, aby určil lhůtu pro provedení procesního úkonu, u kterého podle jeho názoru dochází k průtahům v řízení.*

[7] Z tohoto ustanovení vyplývá, že podmínkou řízení o návrhu podle citovaného ustanovení je existence řízení, ve kterém se navrhovatel domáhá nařízení provedení procesního úkonu. Z logiky věci není možné požadovat – natož pak nařídit – provedení úkonu v neexistujícím řízení.

[8] Přesně toho se ale navrhovatel v projednávané věci domáhá. Pro posouzení věci je rozhodné, že krajský soud nepřihlédl k žalobě, řízení o ní tak nebylo zahájeno, a tedy neexistuje. Nejvyššímu správnímu soudu nepřísluší v řízení o návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu jakkoliv hodnotit zákonnost postupu krajského soudu týkajícího se zahájení řízení. Nelze proto dospět k jinému závěru, než že podmínky řízení podle § 174a zákona o soudech a soudcích nejsou splněny.

[9] Opačný závěr by vedl k absurdním důsledkům. Z řízení podle § 174a zákona o soudech a soudcích by se fakticky stal opravný prostředek proti nepřihlédnutím k žalobě soudem v obdobných věcech. K tomu ovšem toto řízení neslouží. Zároveň by podání takového návrhu nebylo jakkoliv časově limitováno. Mohlo by se tak stávat, že by k přezkoumání postupu krajského soudu došlo i několik let po vyřízení věci (jako v projednávané věci, ve které návrh byl podán téměř tři roky po vyrozumění navrhovatele o nepřihlédnutí k jeho podání), což by v případě shledání pochybení v postupu soudu při nepřihlížení mohlo mít flagrantní dopady do právní jistoty.

[10] K závěru, že řízení podle § 174a zákona o soudech a soudcích se nepoužije na přezkum nepřihlédnutí k podání, dospěl i Ústavní soud. Dle jeho názoru není postup podle § 174a zákona o soudech a soudcích *„použitelný, neboť soudní řízení fakticky nebylo vůbec zahájeno, protože soud podání stěžovatelky ignoroval, resp. se jím odmítl zabývat,* [proto] *je třeba ústavní stížnost považovat za jediný přípustný prostředek k nápravě pochybení*“ (nález ÚS ze dne 7. 3. 2016, sp. zn. II. ÚS 289/15, č. 38/2016 SbNU, bod 7.; pro totožný závěr viz i nález ze dne 30. 6. 2022, sp. zn. III. ÚS 2373/21, bod 14.). Tento závěr byl sice učiněn při výkladu § 42 odst. 2, věty první a druhé, zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), nicméně s ohledem na obsahově totožné znění § 37 odst. 2, věty druhé, s. ř. s. je v projednávané věci taktéž aplikovatelný. Citovaná rozhodnutí Ústavního soudu jsou pro Nejvyšší správní soud podle čl. 89 odst. 2 Ústavy závazná.

[11] S ohledem na uvedené lze tedy obecně uzavřít, že „opravným prostředkem“ proti postupu soudu podle § 37 odst. 2, věty druhé, s. ř. s., spočívajícímu v nepřihlédnutí k žalobě, je ústavní stížnost k Ústavnímu soudu, nikoliv návrh na zahájení řízení podle § 174a zákona o soudech a soudcích.

[12] Jelikož v projednávané věci žádné řízení před krajským soudem zahájeno nebylo, a tedy v okamžiku podání návrhu na určení lhůty neběželo, nejsou splněny podmínky řízení. Jelikož jde o neodstranitelný nedostatek podmínek řízení, Nejvyšší správní soud řízení podle § 104 odst. 1, věty první, o. s. ř., aplikovaného v souladu s § 174a odst. 5, větou druhou, zákona o soudech a soudcích, zastavil.

[13] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích, dle kterého hradí náklady řízení o něm stát jen tehdy, je-li návrh uznán jako oprávněný. K tomu v projednávané věci nedošlo, proto soud rozhodl tak, že navrhovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. dubna 2023

JUDr. Radan Malík
předseda senátu